



МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“

ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Лекция № 2

ЛЕЧЕБЕН МАСАЖ ПРИ НЕВРИТ НА Н. ИСШИАДИКУС

Доц. Н. Михайлова, д.п.

□ Синдромът ишиас е съчетание на:

- ❖ сетивни (болкови и отпадни) явления,
- ❖ рефлексни разстройства,
- ❖ разстройства на мускулния тонус,
- ❖ вегетативни явления и
- ❖ много рядко двигателни явления.

□ Особенности на синдрома

1. Болестният процес е локализиран в **коренчетата, в ствола на седалищния нерв или в лумбо-сакралния сплит.**
2. Да се отличи невралгията от неврита
(с отпадни, сетивни, вегетативни и двигателни смущения)

I. Болкови явления – характерни са, както за невритите така и за невралгиите на седалищния нерв.

1. Спонтанни болки – водещ симптом при исшиас.

При локолизация на болестния процес в коренчетата кашлицата засилва болката.

Болният лежи в антналгична поза при:

- ❖ Засягане на **ствола на седалищния нерв** или на **кръстцовите коренчета**, *кракът е сгънат в бедрото и ротирен навън.*
- ❖ При засягане на предимно на **поясните коренчета** (**респективно ствола на н. феморалис**), *кракът е извит навътре.*

2. Болкови точки на Вале – са места по хода на седалищния нерв.

❖ При натиск върху тях се получава силна болка, защото нервът се притиска в подлежащата кост.

❖ **Различаваме следните точки:**

- 1.** Висока паравертебрална точка – на 3 см встрани от срединната линия на нивото на 5-ия поясен и 1-я кръстцов прешлен.
- 2.** По средата на бедрото.
- 3.** В задколянната ямка.
- 4.** Ямката до външния малеол

3. Болкови симптоми от разтягане на нервните стволоче:

- a) **Симптом на Нери** – болка при флексия на шията от позиция т. лег.
- b) **Симптом на Боне:**
 - при *адд* на бедрото се получава болка при засягане на седалищния нерв или неговите коренчетата (**L5 – S1**).
 - при *абд* на бедрото, болка при засягане на бедрения нерв (**L1 – L4**).
- c) **Симптом на Ласег (L5 – S1)**- при засягане на ствола на седалищния нерв.

d) **Симптом на Васерман** – при и. п. лег, екстензията на бедрото води до силна болка по предната му част, когато е засегнат ствола на **бедрения нерв** или коренчета (**L2 – L4**).

- **II. Отпадни сетивни смущения**
- Най-често при дискова херния се засяга коренче **L5** или **S1**.
- При засягане на **L5** – *сетивността* е смутена по *тясна кожна ивица разположена в страничната част на бедрото, в подбедрицата и вътрешната част на стъпалото като се включва и палеца.*

- **При засягане на коренче S₁, сетивността е смутена по кожна ивица, която върви зад първата и ангажира външния ръб на стъпалото с малките пръсти.**

III. Сухожилни рефлекс

1. **Отслабен или липсващ Ахилев рефлекс се наблюдава при увреда на S₁ коренче и отчасти L₅, респективно ствола на седалищния нерв.**
2. **Отслабен или липсващ Коленен рефлекс при увреда на коренче L₂- L₄, респективно ствола на бедрения нерв – н. феморалис.**

IV. Моторни смущения

- 1. Понижен мускулен тонус на подбедрицата.**
- 2. Може да се появи пареза на стъпалото от перониален тип със степажна походка.**
- 3. По-често се наблюдава атрофия на мускулатурата инервирана от седалищния нерв.**

V. Вегетативни явления.

□ **Лечебен масаж**

- Прави се масаж по схемата за долен крайник.
- В острия стадий може да се прави само **поглаждане** поради щадящото поведение, с което се характеризира острия период.
- След овладяване на болковия синдром се започва обработка на **лумбосакралната област и целия долен крайник.**

□ **Техника на масажа**

- Масажът върху нерва има известни особености.
- Поглаждането му се извършва от **tuber ossis ischii** надолу към **средата на задколянната ямка.**
- Извършва се с палец, който минава отзад по средата на бедрото.

❑ **Ходът на поглаждане на нерва** е в зависимост от протичането на периневралната течност като **при поглаждането на крайника** се спазва **хода на лимфния ток.**

● Върху **точките на Вале** се прави:

❖ **стабилна непрекъснатата вибрация,**
а при поносимост

❖ **кръгообразно разтриване.**

● Някои автори препоръчват **разтягане на нерва** ,
както е при **симптома на Ласег,**
с цел предотвратяване на срастването му.

- При наличие на отпадни явления, което се среща често при дискови хернии с неврит на седалищния нерв, **масажът спазва всички принципи за обработка на вяла мускулатура, поради лезия на периферния нерв.**
- Прави се стимулиращ масаж на *паралитичните мускули* с: **разтриване, омачкване и леки ударни похвати,**
докато техните *антагонисти*, които имат тенденция към скъсяване, се прилагат релаксиращи похвати: **поглаждане, омачкване, разтърсване, ПИР.**
- Добре се повлиява **от акупресура, акупунктура, зонотерапия, рефлекторни масажи.**